

SZERKESZTŐSÉG
KIADÓHIVATAL :
ORADEA
Fővá. M. Viteazul
Nagypiactér) 11/2
TELEFON : 670
Megjelenik
minden pénteken.

ORADEA

Dr. Dr. Schilleringer László Titkársága
str. Coronina.

Előfizetési árak :
BELFÖLDÖN
1 évre . . . 160 L.
1/2 . . . . . 80 „
1/4 . . . . . 40 „
KÜLFÖLDÖN
1 évre
Magyarország P. 10.
S. 10.
Ck. 80.
S. 15.
D. 100.

ZSIDÓ HETILAP

II Károly

Károly, ki ma már szilárd kézzel tartja kezében ennek az országnak sorsát, négy esztendeig mint egyszerű polgár élt a „világ fővárosában”. Már minden oldalról megvilágították annak jelentőségét, hogy az eddigi sokféle divergáló érdekek között irányadó Romániára, milyen korszakos jelentőségű az a tény, hogy egy abszolút tekintély, egy mindenki által szívesen és kötelességszerűen respektált kézben tartanak össze az összes nagyjelentőségű ügyek és az ország kormányzásának gyeplője.

Vajjon zsidó szempontból mit várhatunk az új uralkodótól ?

A nála megjelent zsidó deputációnak kijelentette, hogy az antiszemizmust nem ismeri el és nem fogja engedni elharapódzni.

Mi zsidók, hiszünk ennek a királyi szónak! Hiszünk azért, mert egy egyénileg sok megpróbáltatáson átment uralkodó mondja, aki tudja mi az eldözöttnek, hontalannak lenni. Hiszünk azért, mert nem élte éveket az uralkodók és trónvárományosok elfogódott életét, kiknek csak azt szabad látni és olvasni, amit elébe tesznek.

Öfelsége II Károly, Careimann Károly néven mint citoyen élt Párisban, a bulvárdokon azt az újságot vette meg, amelyet akart és azt olvasta, amit akart. Benne élt a világ nyugati demokráciájának központjában, tudja mi az népakarat, parlamentarizmus és látta rokonának, az angol királynak hatalmas tekintélyét és azt a korlátlan szeretetet mely övezi, — dacára annak, hogy soha despotikus akarásai nem voltak.

Négy esztendő alatt mennyit látott és mennyit tapasztalt a király. Emberi szenvedései voltak és igaz emberi meglátásai. És aki mint polgár élte bizonyos ideig életét, az a trón bitorlásban sem feledti el azt, hogymit jelent az emberi szenvedés.

Ezért hiszünk és ezért reméljük mi, zsidó kisebbsége Romániának, hogy II Károly uralkodása alatt nem fog többé előfordulni a szenvedélyeknek az a fékevesztett tombolása, mely az ellenünk dúló atrocitásokban kulminált. *Ezért hiszünk, hogy egy sokkalta jobb, nyugodtabb és boldogabb korszak következik ránk is, Románia zsidóságára.*

Maniu Gyula miniszterelnök, ki most mutatta meg igazán hallatlanul nagy államférfiúi kvalitásait, ezután nyugodtan kormányozhat. Mögötte a nép bizalma és az uralkodó kegye. Mellette európai látókörű államférfiak, kik szintén a nyugati demokráciát szívták magukba. Örökre letűnt a „liberális” név alatt ismert orientális kormányzati módszer, a levantei politika alacsony nivója és kormányzati eszközei.

Most már nem kell tekintettel lenni az ellenpártok kicsinyes pártmachinációjára, most már erőteljesen törheti le az antiszemita kilengések hydráfőjét, bárhol és bármikor ütne is fel fejét.

Soha jobbkor nem jött a konszolidáció első feltétele: az abszolút tekintélyt jelentő kormányzó hatalom, mely sziklaszilárdan áll a tizenhatalmú ország élén.

Nemrégiben úgy éreztük, hogy már minden veszve van. Nincs kéz, mely ezt az elragadt és fékevesztett országszekeret a lejtőn megállíthatná. Ugy éreztük, hogy a meredély szélén nem lesz segítség. S ha lenne, honnan jöhet? Ekkor jött a király, hogy nyugalmat és konszolidációt hozzon ennek a szenvedő és gazdasági demoralizáció súlyos kórjában szenvedő országnak.

Örömmel és hagyományos zsidó állampolgári hűséggel várjuk annak megvalósulását, melyért annyira epedünk már évtizedek óta. Nyugodt életért, gazdasági felvirágzásért és személy-vagyon és jogbiztonságért, minden vonalon.

A király és uralkodóház iránti hagyományos hódolattal várjuk, hogy II Károly király megvéd majd bennünket azoktól, kik ennek az országnak csak ártalmára vannak, és uralkodása a romániai zsidóság fénykora lesz és nevét nagy szeretettel foglalja majd imáiba a sokat szenvedett zsidóság!

Éljen a király és az általa megvalósítandó konszolidáció,

Leitner Zoltán.

Kuck főrabbi nem vesz részt az angol hivatalos ünnepeken.

Jeruzsálem június 16. (ITA) Kuck főrabbi értesítette Sir John Chancellor fő kormányzót, hogy a király születési napján képtelen a jeruzsálemi kormányzósági épületében tartandó ünnepeken részt venni, mivel a

Palesztina események okozta gondok őt phisikailag legyengítették.

A levél az ismert hagyományos áldással: „Üvo Lezion Goel“ (A megváltó Zion jöjjön már) végződik. Rav Kuck ezen soraiban kezdeményezést látunk az irányban, hogy a zsidó vezetők egyelőre távol akarják magukat tartani az angol ünnepektől.

Anglia lemond a palesztinai mandátumról ! ?

A londoni „Morning-Post” genfi tudósítója a következő szenzációs hírt közli: *Nem hivatalos, de befolyásos körök nyomást gyakorolnak Angliára, hogy Palesztina mandátumáról mondjon le. Ez esetben a mandátum visszaszármasztatnék a Népszövetséghez, avagy egy oty állam csoportnak, melyben az Egyesült államok is helyet foglal.*

Rendes cionista kongresszust hív egybe az Executive.

London június 17. A cionista világszervezet londoni Exekutiveje elhatározta, hogy folyó év szeptember hó végére, vagy október hó elejére összehív egy *rendes Cionista világkongresszust.*

Megelőzőleg a londoni Exekutive körkérdezt intézet a világkongresszus megtartására, mineműsége és időpontjára vonatkozólag. A Keren-Hajeszod annak megtartását augusztusra javasolta. A jeruzsálemi Exekutivebe megoszlottak a vélemények. Rav Meir Berlin kivételével, az Exekutive palesztinai tagjai ellene voltak a világkongresszusnak mindaddig,

mig a politikai helyzet nem tisztázódik és Simpson jelentése alapján a palesztinai mandátum kérdésében az angol kormány nem foglal határozottan állást. Ráv Meir Berlin egy azonnali rendkívüli világkongresszus összehívását tartja szükségesnek azon időidőpontra, mihelyst Simpson jelentése nyilvánosságra jön. Az amerikai cionisták ellene vannak a világkongresszus összehívásának, mivel szükségét annak csak az esetben látják, ha a politikai helyzet radikálisan megjavul, avagy annak komolysága válságosra fordulna.

Német antiszemizmus.

A bajor vágatási tilalom életbeléptetése.

München (I.T.A.) A hivatalos törvények és rendeletek lapjának legutolsó száma közli a parlament által hozott törvényt az állatok vágatására vonatkozólag. A törvény 1930 október hó 1-én lép életbe.

Vágástilalmi javaslat Thüningiában.

Weimar (I.T.A.) A thüningi képviselőházban egy nemzeti szocialista javaslaton tárgyalnak, melynek célja Thüningiába a rituális vágatást lehetetlenné tenni. Sauckel nemzeti szocialista vezérszónok felszólalásába többek között a következőket mondotta: „Ha a zsidóság a jövőben Thüningia furdó és üdülőhelyeit elkerüli, úgy a nemzeti szocialisták céljaikat elérték. A zsidók maradjanak kívülről és kerüljenek bennünket”.

A thüningi kormány a rituális vágatás tilalmáért.

Weimar (I.T.A.) A thüningi kormány egy állatvédelmi törvényjavaslatot terjesztett be, mely a rituális vágatást, előzetes elkábitás nélkül betiltja. A határozat a kormánytanácsba sem találkozott egyhangú véleménnyel és így remélhető, hogy a javaslat nem fogja megkapni többségét a parlamentben.

A thüningi zsidóság Wirth birodalmi belügyminiszterhez fordul orvoslásért.

Weimar (I.T.A.) A thüningi Izraeliták Vallási Szövetsége a gerai hitközségen keresztül Dr. Wirth birodalmi belügyminiszternél a következőkben tiltakozik:

„Egy megsértett vallási közösség felháborodása fordul az Ön pártatlanságához. Miniszter Ur! Igazságot és humanizmust kér vallási kérdésében. Dr. Frick miniszter hivatalos kijelentésében a német zsidóságtól megvonta azon képességeit, mellyel az a közjóért dolgozik; szükségesnek látta a zsidóság állampolgársági érényeit gyaláznai. Tette ezt azon zsidósággal, mely nem csupán a német nép alkalmi tagjának tekinti magát, hanem belső sorsközösség folytán annak nagyságának emelésére törekszik. Tudjuk, hogy oly férfiu, — még ha miniszteri rangban is van — ki örültséghez közel álló eszméktől van elfogulva, ép ehez méltó viselkedésért nem vonható felelősségre. Ép úgy fölöslegesnek tartjuk,

hogy mi zsidó közösségek, kik a német nép tragikus válságában méltó módon viselkedtünk, ezen miniszter sárdobásaival szemben védekezzünk. Ha egy ország kormánya és parlamentje teljes széthúzásba esnek, utolsó reményünkhöz, a még eddig nem létezett intervencióhoz, a német államhoz kell fordulnunk.

Emberi méltóságunk megóvása a gyűlölet, lealacsonyítás és árulással szemben reánk hárul, de elsikkasztott polgárjogaink védelmét öntől várjuk és követeljük Miniszter Ur.

23 halálra ítélt arab kegyelmet kapott.

Jeruzsálem, jun. 15. A palesztinai kormány hivatalosan jelenti, hogy a hebroni mészárlások miatt halálra ítélt 25 arab közül 23 kegyelmet kapott. Halálbüntetésüket életfogytig tartó fegyházra változtatták át. A többiek azért nem kaptak kegyelmet, mert előre megfontolt szándékkal több rendbeli gyilkosságot követtek el. A megkegyelmezettek listáján nem szerepel a halálra ítélt zsidó Josef Abraham Urphali, miután az ügyében megindult újra felvételi eljárás még folyamatban van. A „Falastin” című arab lap közlése szerint Einstein professor és Martin Buber sürgönyileg kértek kegyelmet, a halálra ítélt arabok részére a fő kormányzótól.

A Doar Hajjom betiltása.

Jeruzsálem, június 16. A palesztinai kormány betiltotta a héber „Doar Hajjom” napilap, valamint két arab újságnak, a „Falastin” és „al Jameaul arabia” (A legfelsőbb muzulmann tanács lapjának) megjelenését. A „Doar Hajjom” helyébe most a „Jeruschalajim” című napilap jelenik meg.

Genfben elítélik Angliának palesztinai magatartását ! ?

Genfből jelenti a „Hajnt”: A június 9-én megtartott mandátumbizottsági ülésen úgy látszik, hogy Anglia Palesztina politikájára vonatkozólag kedvezőtlen döntés hozatott. A mandátum bizottságának javaslata legközelebb a Népszövetség elé lesz terjesztve.

Maniu Gyula miniszterelnök nyilatkozata a romániai zsidóság helyzetéről.

Maniu Gyula vasárnap fogadta a külföldi újságírókat. Megjelentek azok között a zsidó sajtó képviselői is. Isak Horowitz, a newyorki „Der Tag” munkatársa és Leftwich, a Jüdische Telegraphen Agentur szerkesztője felemlítették a miniszterelnöknek, hogy a külföldi zsidó közvélemény nagy bizalommal tekintett a Maniu kormány uralomrajövele elé, melynek demokratikus politikájától várta a zsidóság részének jobbrafordulását. Az utóbbi események azonban nem voltak alkalmasak arra, hogy a külföldi zsidóságnak ezt a reményességét igazolják.

Maniu miniszterelnök a következőket válaszolta a zsidó újságíróknak:

— A külföldi zsidóságnak igaza volt akkor, amikor bizalommal tekintett a nemzeti-parasztpárt kormányzása elé s véleményem szerint sommi oka sincs arra, hogy csalódják kormányunkban. Ha össze fogják hasonlítani a zsidóság jelenlegi helyzetét és azt a bánásmódot, amelyben a zsidók az előbbi kormányok alatt részesültek, akkor feltétlenül el kell ismerniük, hogy a zsidóság helyzete lényegesen javult. Mi a kisebbségekkel, így a zsidókkal szembeni politikánkban is az igazságosság ér-

zésétől vagyunk áthatva. A Maniu-kormány uralomrajövele óta a zsidóságnak nemcsak az államéletben való megnyilatkozására nyitak szabadabb lehetőségek, de a kormány és a párt tevékenysége következtében megváltozott az atmoszféra is a zsidósággal szemben. Az antiszemita mozagalom lényegesen visszahanyatlott és ha mégis történnek kilengések, úgy a kormány nem késedelmeskedik megfelelő szankciókat biztosítani a bünösökkel szemben. Sőt mi több, ha a romániai antiszemita megmozdulásokat össze fogják hasonlítani a más államok antiszemitizmusával, úgy ebből is csak azt a konkluziót vonhatják le, hogy Romániában az antiszemitizmus jelentéktelen és távolról sem képez politikai tényezőt.

A kisebbségek politikájáról nyilatkozott ezután a miniszterelnök. Kijelentette, hogy a kormány mindig a legteljesebb jóakaratot és lojalitást mutatott és fogja mutatni a kisebbségek iránt és ez a politikája sohasem volt erőszakolt, hanem belső meggyőződésből fakadó. A kisebbségek képviselőinek a parlament szobáiban üléseken tett deklarációi bizonyítják, hogy a kormány kisebbségi politikája a helyes uton halad.

R. Smuel Chaim Landau ז"ל gyászünnepa Mizrachiban. (Mehalt 5688 Szivan 15.)

Ismét egy gyásznap, midőn Izraelnek egyik nagyjáról R. Smuel Chaim Landauról z. c. l. kell megemlékeznünk. Két éve annak, hogy ezen feledhetetlen vezetőnknek nemes lelke el lett szakítva tőlünk. Fiaitól ragadta el a halál az általa odaadással szeretett és ápolt munkaköréből. Sok ezer tagot számláló szervezet gyászolja Őt, ki utmutatója volt a Thorá alapon álló nemzeti zsidóságnak.

Landau nem csupán az elmélet, hanem a tettek embere is volt. Megteremtette azon csodás bátorságot, mely a vallásos zsidó ifjúságot fásultságából kiragadta, hogy a zsidó népi munkához feléledjen. Felismerte, hogy a Mizrachif ifjúság határozott cél nélküli munkát nem végezhet. Szükségét látta, hogy a Mizrachif ifjúság, ha a szentföldre megy, munkás gárdát köteles teremteni, hogy ott pozitív és alkotó munkával a szükséges gazdasági pozíciókat elérje és magához ragadja. Így ragadta magához Landau nagyvonalú kezdeményezéssel úgy az ereciszraéli Mizrachif munkásságot, mint a diaszporabeli Mizrachif ifjúságot programjainak megvalósítására. Így teremtette meg a Mizrachizmus és az alkotó ifjúsági munkából — a Tóra és Avoda eszméjét.

Ezen sarkalatos tételét elsősorban a Galuthban hangoztatta: „Ti Ceire Mizrachisták, állítsátok Thóránkat a munka keretébe, éljétek és dolgozzatok Thóránk szellemében”. Ilyen kinyilatkozásainak az

az össz-Mizrachif-ifjúságnál élénk visszhangja volt. A „Thóra és Avoda” ma már nem csak szentföldi uttörőinknek vált életideáljává és életkeretvé, hanem a galuth minden ifju Mizrachistájának.

R. Schmuél Chaim Landau z. c. l. ott a távoli keleten, a Har Hazethimen, Jeruzsálemben nyugszik. Szelleme azonban ott él és lebeg azon nagy munkás seregen, kik szent országunkat építik, kik a szent talajt véreük és verejtékükkel dolgozzák meg. De itt lebeg mindazon zsidó testvéreinken is, kik a Galuthban a mi tanainkért, a zsidó népért és a zsidó országot büszkén és átszellemülve küzdenek...

Ezen kiváló szellemű óriásunk gyászünnepét a Mizrachif Erdélyrészi Központ méltó gyászkeretbe ünnepelte meg. Vasárnap délelőtt a vezetőség részéről Wasserstrom Sándor, Ráth Efraim, Justh Mojsé és Leitmann Dezső nagy gyászbeszédük keretében foglalkoztak a Mizrachif ezen hallhatatlan nagyjának életével, munkájának jelentőségével, melylyel egy új zsidó típust, a Thorájával dolgozó zsidó típust teremtette meg. Löwenstein Zsigmond köszönetet mond a vezetőségnek azon szellemi szórakozásért, mellyel szomorú megemlékezések közepette is a zsidóság helyes célkitűzéseire világít rá. Az „El molé ráchmim és a Hatikva” hangjai után a gyászünnep mély szomorú csendben ért véget.

Ujitásokat a hitközségi életbe.

3.

Irta: CHÉBER HÁKÉNI

Bész-din titkár — Din-Tóra jegyzőkönyvezés.

Mindenki, aki a Sulchan-Aruch alapján rendezte be életét, kötelességből, mindenkor minden peres ügyét a Bész-din útján fogja megkísérelni elintézni. Tegyük fel, hogy hitközségünk tagjai, kik nemcsak névleg ortodoxok, hanem zsidóságukat teljes egészében fogadják el és nem tesznek concessziókat sem jobbra sem balra, valamelyes nagyszabású peres ügyekben a Bész-din elé járulnak és Dintóra útján kívánnak elintézni valamilyen üzleti vagy más természetű vitás ügyüket. Mondjuk, hogy ez esetben több százezer leies összegről van szó. A peres felek minden eszközt megragadnak, hogy álláspontjuknak érvényt szerezzenek. A bész-din letárgyalja ügyüket és legjobb belátása szerint ítélkezik.

Most következik az ítélet végrehajtása. Amíg nem kell félnie egyiknek sem, hogy a peres ügyet elveszti, minden további nélkül a Dintóra elé áll. Azonban ha perét elvesztette, élni fog törvényadta jogával. Ugyanis gondoskodni fog róla, hogy a Dintóra eredményeképpen kiadott ítélet ne lehessen érvényesíthető. És minthogy a Dintórák legnagyobb része a legprimitív módon lesz letárgyalva, már eleve ki van zárva, hogy az egész eljárás, a bíróság előtt érvényesíthető legyen.

A Bész-din kihallgatja a feleket vagy a tanukat, de soha jegyzőkönyvet erről nem vesz fel. Kiad ítéletet szóban, de nagyon ritkán írásban. És ha írásban is adja ki, nagyon ritkán lehet annak érvényt szerezni a világi bíróságoknál. Rendkívül és legjobban megnehezíti az egész ügyet azon tény, hogy semminemű jegyzőkönyvet a Bész-dinek nem vezetnek. Ha tehát évek múltán volna valakinek szüksége oly bizonylatra, amellyel bizonyos Bész-din eljárást akarna igazolni, az illető Bész-dinek a legjobb akarata mellett sem tudnak a fél rendelkezésére állani.

Tehát tessék a Bész-dinnek részére ügy- és munka rendet előírni. Ők ítélkeznek a Sulchan Aruch szerint. De hogy minden szükséges formáságnak eleget tehessenek, tessék egy titkárt alkalmazni a Bész-din mellé. Egy Maskir-Bész-dint. Ennek feladata legyen minden ügyet jegyzőkönyvelni, irattározni, hogy az mindenkor a felek rendelkezésére állhasson betekintés végett. Ez a titkár tudjon hibátlanul héberül, hogy a jegyzőkönyvet héberül vezethesse. De ezenkívül hibátlanul bírnia kell az államnyelvet. Mert egy hivatalos másolat román nyelven a Bész-din ítéletéről mindenkor perdöntő lesz a peres felek számára.

Minden rend és szervezetségi elgondolásokon túl, ezen a téren még jóvedelmet is lehetne kreálni a hitközség számára. Májig ugyanis az volt a helyzet, hogy a peres felek, a peres összeg nagysága mértékében egyedül, saját belátása szerint

Akvizitöröket magas juttalékkal felvesz a „NÉPÜNK” kiadóhivatala.

bizonyos összeget fizettek le a Bész-din kezébe. Ez mindig az illető fél készségétől, esetleg vagyoni helyzetétől függött. Ez egy komoly peres eljárásnál nem maradhat így. Ha olcsón is, kötelességgel dolgozni a Bész-dinnek, de komolyabb ügyekben tarifákat állíthat fel, amellyel a Bész-din titkári állás dotációjá fedezetét nyerhetne.

A gyakorlat megmutatná, hogy egy ilyen jól megszervezett Bész-dinnel szemben a jogorvoslást kereső közönség sokkal nagyobb bizalommal volna és tömegesen keresnék fel az ügyfelek.

Rége, hitközségeinkben a legtermészetesebb volt, hogy minden ügy elintézésében a Bész-din befojlyt. Ma mindennap kevesbedik azoknak száma, akik a Bész-dinben látják az igazi zsidó jogforrást. Ennek meg kell változni. És Nagyvárad, amely a multban is példaként nyújtott a többi hitközségeknek, ezuttal is elől kell haladni az újjászervezés munkájában. A hitközség kezében az esetleges jóvedelemtől eltekintve, ez hatalmas erkölcsi vagyoni fogja magát kinőni, a zsidóság minden egyes tagjának erkölcsi és anyagi előnyére.

Salamoni ítélet

A frankfurti bíróság a napokban egy érdekes házassági perben ítélkezett. Nem is annyira a per, mint inkább az ítélet érdekes, amely indokolásában bölcs Salamon híres ítéletére hivatkozik.

Egy magányosan élő fiatal zsidónő ugyanis pert indított férje ellen, akivel már hosszabb idő óta nem él együtt s kérte, hogy a gyermekeket a bíróság neki ítélje meg. Beadványában felperes elpanaszolja, hogy férje bosszúból, s iránta való gyűlölethöz smádolta, azaz kitérítette evangélikus hitre három gyermekét, amiért ő nem akar beleegyezni a válásba.

Az alperes férj azon védekezésére, hogy meggyőződésből térítette ki gyermekeit, a felperes elmondta, hogy a gyermekek atyja maga sem tért ki, s így nyilvánvaló, hogy a gyermekeket sem smádolta meggyőződésből, hanem közönséges bosszúból, amivel őrajta, a felperes anyán akart bosszút állni.

Hosszu tanácskozás után a bíróság helyet adott felperes kérelmének, s a gyermekeket az anyának ítélte oda. Az indokolásban a bíróság Salamon király bölcs ítéletére hivatkozik, aki annak az anyának ítélte oda a gyermekeket, ki inkább lemondott róla, csak hogy bántódása ne essék. Az alperes atyával, hogy bosszúból kitérítette a gyermekeket, demonstrálta, hogy nem szerető atyja gyermekeinek. Mert a gyermekeknek az anyja, sőt a saját meggyőződése ellenére való kitérítése lelkigyilkosság, s ez is olyan elbírálás alá esik, mint az a bizonyos hamis anya, aki inkább a gyermek feldarabolását kívánta, csak hogy a társnőjének se legyen élő gyermeke. Mindezek alapján elvesztette a jogát arra, hogy a gyermekek továbbra is nála maradjanak, miért is a gyermekek a felperes anyának ítéltettek oda.

Trumpeldor az orosz hadsereg mintaképe.

Trumpeldort, aki Palesztinában halt hősi halálát 10 év előtt az arabok elleni harcokban — az orosz hadsereg, mint követendő példaképet állított a katonaság elé a következő napiparancsban:

A 7. szakasz szabadságot tagja, Trumpeldor József f. hó 24-én kelt kérvényében a következőket írja szakasparancsnokának: „Csak egy kezem maradt, de ez a jobb kéz. Miután az az óhajom, hogy bajtársaim oldalán tovább küzdjek, kérem nagyságodat, támogassa azon kérésemet, hogy kardot és revolvert kapjak”.

Előttetek van egy igaz orosz katona kérése, aki nem a neve, de a szelleme szerint orosz katona. Ezek a szavak aranybetűkkel legyenek hadseregünk történetében feljegyezve. Annál is inkább kiemelendők, mert zsidó ember szavai. Már a „Zöld hegyek” körüli harcok alkalmával hallottam Trumpeldor rendkívüli bátorságáról. Önként jelentkezett mindig a legveszélyesebb feladatok elvégzésére, a

Tavaszi szörmenjdonságok

megérkeztek
LEICHTNER szörmeáruház
Uri ucca 4. szám

harcban mindig a legnagyobb bátorsággal küzdött s így mintaképe lett a bátor katonának. Ezért megkapta a háborusrend kitüntetését. Később megsebesült és elvesztette egyik karját. Ez megadta neki az erkölcsi és formai jogot arra, hogy mint hadirokkant, a háboru végét az erősség falai között nyugodtan bevárva, utána visszatérjen hazájába, anélkül, hogy további veszélyeknek magát kitegye. De Trumpeldor megveti a veszélyt, lemond törvényes jogáról, melynek alapján visszavonulhatna a harctól; felajánlja az ő félig nyomorékká tett életét a további küzdelemben. Ily módon többet áldoz a hazáért, mint az eskünk megköveteli. Biztos vagyok benne, hogy minden tiszt és minden katona velem együtt tisztelni fogja Trumpeldorban ezt az önmegtagadást a haza szolgálatában és ifju seregünk javáért.

HIREK

Felelős szerkesztő WASSERSTROM SÁNDOR.
A „Népünk” cikkeinek utányomását csakis a forrás megjelölésével engedjük meg.

Haptár 5690.

Pétek, Szivan 24, június 20.
Szombat, Szivan 25, június 21.

Szombat bejövetele:

üzlet bezárás 8.10
gyertyagyújtás 8.15
I-tentiszelet kezdete 8.25
Szombat kimenetele 9.30.
Szombaton Roschodes Bentsn.
Csütörtökön és Pénteken. 26-27-án ראש חודש

Torjesszék és szerezzetek előfizetőket az erdélyi ortodox zsidóság egyetlen és legolcsóbb lapjának, a „Népünk”-nek! A „Népünk”-nek egyetlen zsidó asztalról sem szabad hiányoznia!

A svájci sajtó éles kritikája Anglia Palesztina politikájáról. A mandátum-bizottságnak tárgyalásai során az angol és svájci sajtó is behatóan foglalkozik a Palesztina kérdésekkel. A Journal de Genève egyik legutóbbi számában William Martin, a lap szerkesztője, akinek népszövetségi körökben nagy befolyást tulajdonítanak, élesen kritizálja az angol kormány és a mandátum-bizottság egyes tagjainak magatartását. Martin szerint úgy az angol kormány, mint a bizottság egyes tagjai egész hamisan fogják fel azokat a kötelezettségeket, amelyeket a Palesztina mandátum a Népszövetségre és a mandatárius hatalomra ró. A Palesztina-mandátumnak jogszerű következménye a Zsidó Nemzeti Otthon megteremtése. Zsidó Nemzeti Otthon nélkül Angliának nincs joga Palesztinában maradnia.

Héber kultúra Amerikában 3000 évvel ezelőtt. Neworkból jelentik: A Hyatt Veril, az ismert amerikai történész egy a „Nework World”-ban megjelent cikkében kifejti, hogy 3000 évvel ezelőtt egy zsidó tudós kötött Amerikában. Ez a zsidó tudós héber kultúrát terjesztett Amerikában. Így az Inkák és Aktekák vallási kultusza zsidó ismertetőjeleket visel magán. Veril azon a nézetben van, hogy ez a zsidó egy főnicai hajón hajótörést szenvedett, az amerikai partokra vetődött, akiben a bensülöttek csakhamar magasabb lényt tiszteltek. Veril szerint a középamerikai s nyugatindiai bensülöttek között, ahol Veril sok éves kutatásokat folytatott, még ma is számos legenda és hagyomány maradt meg eme első zsidó szerepléséről.

Törvényes zsidó ünnepek Palesztinában. A kormány hivatalos lapja közli, hogy a váltó esedékességek szempontjából a következő zsidó ünnepek nyilvánítottak törvényes ünneppokká, amelyek az esedékesség másnapra toldódik át: Peszách első és utolsó napja, Sevuot egy napja, Ros-Hasana két napja, Jom-Kippur napja, Sukkoth első és utolsó napja és természetesen a szombat. A keresztény és mohamedán ünnepek természetesen szintén élvezik ezt a privilégiumot.

Oroszország a száműzött cionistákat kicseréli a Palesztinában letartóztatott kommunistákkal. A szovjet vöröskereszt kezdeményezésére Szovjetország kicseréli a száműzött cionistákat a Palesztinában letartóztatott kommunistákkal. Minden kommunistáért, kit a palesztinai fogságból szabadon eresztenek, egy deportált cionista kap engedélyt arra, hogy Palesztinába vándorolhasson.

A budapesti „Zsidó Szemle” új tulajdonosa. Budapesti cionista testvéreink hivatalos lapjának, a Zsidó Szemlének tulajdonjogában változás állott be. A Magyar Cionista Szövetség a lap gazdaságosabb kezelésének és kihasználhatóságának szempontjából helyénvalónak találta, hogy az a jövőben mint egyéni vállalkozás teljesítse az eddigi is nagyszerűen teljesített hivatását. E célból a Zsidó Szemle kiadói jogát átruházta a Cionista Szövetség egyik régi kipróbált vezetőjére: Dr. Schönfeld József elvbarátunkra, ki a lapnak jelenlegi szerkesztője. Az ő reátermésége, valamint mozgalmunk és a zsidó sajtó életében egy negyedszázad óta kifejtett önzetlen munkája által a legteljesebb garancia van arra, hogy a lap továbbra is hiven és becsülettel fogja szolgálni a mi szent ügyünket. Midőn megállapítjuk, hogy Dr. Schönfeld József elvtársunk nagy áldozatkészségről tesz tanúságot akkor, midőn a mai súlyos gazdasági viszonyok között magára vállalta azt a nagy áldozatokat és sok munkát igénylő feladatot, kívánunk kiváló kollégáknak sok szerencsét ezen nemes zsidó vállalkozásához.

A zsidó Newyork számokban. A newyorki „Editor and Publisher” az amerikai újság és kiadóipar évi vezetőjében olvassuk az alábbi adatokat a newyorki zsidóság életéből: Newyorkban 1.750.000 zsidó él, ebből mintegy 600.000 Manhattatban, 420.000 Bronxban, 500.000 Broklynban, 60.000 Quenben, 20.000 Richmondban és 150.000 Newyork környékén. A zsidó fogyasztást ellátja több

mint 6500 gyarmatáru, szárnyas és csemegekereskedés, 1.200 gyógyszerár, 3000 dohány és írószer üzlet, 6000 kóserhus mézszárszék, 7000 cipő, 275 fémáru, 250 festékáru üzlet, 2.500 butoráruaktár, 150 villamossági cikkek elárusítóhelye és több ezer rövidáru és speciális üzlet. Mindezek az üzletek a zsidó negyedekben vannak. Ezenkívül van még Newyorkban 11 zsidó színház, 12 zsidók által vezetett nagybank mintegy 50 fiókkal, mintegy 500 millió font tőkével.

A szatmári Ceiroth és a Ceire Mizráchi f. hó 22-én délután 6 órakor az Izr. Négyelet termében, Zrinyi-ucca 4 szám alatt tartja műsoros fagyalt délutánját a Szigeti Chaluc-telep és a könyvtár alap javára. Műsor: 1.) Megnyitó: Klein Mózesné a Ceiroth Mizráchi elnöknője. 2.) Junger Juliska: saját szerzeményű verseiből szaval. 3.) Wald József: énekl. Bialiktól a Madárhoz című megzenésített versét. 4.) Rottstein Tevihe: zsidó tárgyú novelláját adja elő. 5.) Kombinált zene előadják: Klein testvérek. Kérjük az érdeklődőket, szíveskedjenek pontosan megjelenni. *Rendezőség.*

Interpelláció a palesztinai kérdésben a román parlamentben. Interpellációt intézett Landau képviselő Mironescu külügyminiszterhez. Rámutatott arra, hogy a háború után olyan új államok keletkeztek, amelyek nem képesek egyelőre önmagukat kormányozni. Ezek számára mandátumot kapott a Népszövetségtől egy-egy nagyhatalom. Ilyen mandátuma van Angliának Palesztina fölött, hogy elfogja segíteni ott a zsidóság nemzeti terjeszkedését és fejlődését. E mandátum elnyerésében Románia is azon ötvenkét állam között volt, amely Angliának juttatta ezt a megbízatást. Románia számára tehát nem lehet közömbös, hogyan hajtja végre Anglia a mandátumban vállalt kötelezettségét. Kéri, hogy a kormány teljes sulyával lépjen tehát közbe a palesztinai mandátumnak helyes irányú érvényesülése érdekében. Mironescu válaszában kijelenti, hogy igaz az, hogy Anglia mandátumot kapott, a mint igaz az is, hogy Románia ezt támogatta. Kifejezést kell adnia azonban a román kormány azon meggyőződésének, hogy Anglia teljesíteni fogja kötelezettségeit, de ha e körül nehézségek támadnának úgy Románia nem fog habozni közbelépni.

Danzingban lesz megtartva a Ceire Mizráchi világgongresszus. A jeruzsálemi Ceire Mizráchi központ f. évi augusztus 10-ére hívta egybe a világgongresszust. A kongresszussal kapcsolatban „Mass Hahisztadruth” nyugtákat bocsátottak ki, melyet minden mizráchi ifjusági tagnak kötelessége kiváltani. A Mass Hahisztadruth ára Erdélyre 20 leiben lett megállapítva személyenként. Az erdélyi Ceire Mizráchi egy nagyobb delegációval akarja magát képviseltetni és ezért az egyes csoportoknak mindent el kell követniök, hogy minél több Masz legyen eladva. Egyébként — a minden valószínűség szerint — szeptemberben összeülő erdélyi Zeire Mizráchi konferenciára is csak Masz Hahisztadruthot fizetőknek lesz aktív és passzív szervezeti joguk.

A hebroni mézszárlás három arab főbűnösét kivégezték. Jeruzsálem jun. 17. Azon három arabot, kik a jaffai törvényszék által a tavalyi augusztusi hebroni mézszárlásban való bűnrészességük miatt halálra lettek ítélve, ma reggel a jeruzsálemi törvényszék börtön udvarán felakasztották. Palesztinában egyébként teljesen rend és nyugalom van.

Értesitem a mélyen tisztelt vásárlóközönséget, hogy a **Barna Jenő cég áruraktárát megvettem,**

melynek **rendkívüli olcsó elárusítását megkezdtem**

Rákóczi-út 14. alatt az Apolló palota mellett.

Madásra kerül: Több ezer méter selyem, szövet, grenadin, gyapju delain, vászon, damaszt, zefir, bársony, mosóáru stb. stb.

minden elfogadható árban!

Saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

SCHWARTZ
„VERSENYÁRUHÁZA”
Rákóczi-út 14.

Sir Boyd Merrimann — Urfalvi védője a londoni királyi bíróság előtt. Jeruzsálem június 15. Az egyetlen halálra ítélt zsidónak, Urfalinak periratai már át lettek küldve Londonba, hol a királyi

bíróság a felebezés fölött rövidesen dönteni fog. Urfalit a kiváló jogász Sir Frank Boyd Merrimann ügyvéd fogja védeni. Ugyanaz, ki a Cionista Exekutívét a palesztinai vizsgálóbizottság előtt képviselte. Mint második védő, az ismert londoni zsidó Hroace Sámuel ügyvéd fog szerepelni

Zsidó irodalom.

LEITNER ZOLTÁN:

Örsön a zsidóság frontján.

Elofvastam Leitner Zoltánnak legújabb könyvét. Az egésznek összehatása annyira lekötötte figyelmemet, hogy szükségesnek érzem, hogy impresszióimat az alábbi sorokban ismeressem.

Mindenek előtt a témák rendkívüli változatosága, színes kaleidoszkopia ragadta meg figyelmemet. Oly sokféle az, amiről ír és olyan változatos, akárcsak a zsidó nép sorsa. Bármí, ami néppünkkel közlel vagy távoiról érdekli, a szerző szívében visszhangra talál.

Ha nem is a legmélyebb, de mindenesetre a legértékesebb hatást a satirikus Leitner Zoltán váltja ki belőlünk. Elkedvetlenedve a szomorú közállapotokon és valósággal kétségbeesve a zsidóságnak önmagával szemben tanúsított bűnös közönye és tehetetlensége miatt, hol a régi jó horatiusi recept szerint „ridendo”, nevetve, hol a dühbegurult Perisius és Juvenalis receptje szerint „morbonte” hárapva mondja meg az igazságot. Idevágó cikkeiben annyi fonákságról és kétszínűségről rántja le a leplet, hogy megbocsátunk neki a minden karikatúrával járó túlzásokért és az ironia hevében ejtett igazságtalan túszurásokért is. A „Jönnek a Wedgwood görlok...” című cikkében — bár egyetlen nevet sem említ, — oly világosan sejteti tollhegyre vett alak, jait, hogy még hosszú ideig ujjal fogunk tudni rámutatni a benne szereplő egyénekre.

Kedvenc témái az *asszimiláció* és az *antisemitizmus*. Befelé az asszimiláció, kifelé az antisemitizmus elfajulása ellen küzd. Amott a gyávasággal és lelki gettóval szembehelezi a zsidó népi felfogás önértékes, konstruktív eszme világát; emitt igaz szókimondással és minden tekintetben indokolt erkölcsi felháborodással ostromozza ellenfeleit.

A Palesztinát érintő cikkeiben az angolok kétszínű politikáját veszi és az arab földesurak terrorizmusát veszi tollhegyre. Ilytartalmu cikkeik megjelenésük idején tulzott pesszimizmusuk miatt fejcsóválva olvastuk. Ma fájdalommal kell megállapítanunk, hogy az események sok sötét megvilágításában igazolták a szerzőt. Herzlről, Herskovitsről, Patai Józsefről és Lord Balfour-ról megrajzolt képei hűek és érdekesek.

A *Herzl fiáról* és *Hatvanyról* irt persiflageszerű cikkei minden tekintetben helytállóak; több a túlzás a pesti asszimiláns vezérekről irottakban. Legkevésbé helytálló azonban, a dr. *Berkovról* irt portrait-je, amely — bár részgazságok fellelhetők benne — egészben véve igazságtalan, mert nagyon elfogult. Akik ismerték *Berkovits Renée* dr. széles skálájú életét, igazat fognak adni nekem. Rendkívül figyelemreméltó a szerző *eszme társítása*, ahogy a legdivergálóbb fogalmakat is egységes képbe olvasztja össze, mint pl. a „*Három mozaik*” c. cikkében is — természetesen jóízűen, a mesterkéltétség minden zöngéje nélkül. Hasonlóan érdekesek fiappáns ötletei, amelyekből egy is elég, hogy egy-keztőre elintézzé áldozatát. Hatvanyról megemlíti, hogy a pere alkalmával elhangzott émelegős bocsánatkérései a cukorgyárra emlékeztették a hallgatóságot, — amily csipős, ép oly természetes képkapcsolás.

Külön ki kell emelnem e gyűjteményből két kitűnő cikket; az *Életek, sorsok és tragédiák* és a *„Kereskedők tragédiája”* című cikkeket. Az első egy ragyogóan megírt összefoglalása három különálló történetnek, amely forrása lehet egy későbbi legendafejlődésnek; a második pedig egy nem tentával, hanem vérrel megírt újságcikk, nemcsak a bennszereplő egyén, hanem a szerző vérevel is. A kereskedőtársadalom még sokáig hálával gondolhat vissza a szerzőnek ez utóbbi cikkére.

Az egyes cikkek stílusa tökéletesen hozzásimul a tartalmához: élénk, szellemes, sohasem fárasztó, mindig fordulatós, ötletes, meglepő és találó képekben és szójátékokban gazdag.

A könyv tartalmát találóan fejezi ki a könyv címe is: a szerzőt valóban ott látjuk a zsidóság frontján, amint tollával küzd az igazságért, a több emberségért, a zsidóknak kijáró több tiszteletért, a politikában kevesebb kétszínűségért, a zsidó utcán belül több áldozatkészségért, önértéket, hűségért, kitartásért, több céltudatosságért és mindenek felett több megértésért és kulturáért intra és extra muros.

Egészben véve leszögezhetem, hogy ez a könyv a zsidó nép egyik hűsége és áldozatos lelki gyermekének a munkája, amint ezt ilyenek is fémjelzi a nagy *Nahum Sokolov* és könyvhűz irt előszavában. Méltó arra, hogy ott legyen minden önértékesen gondolkodó, népével és fajával lelkesen törődő zsidó asztalon.

Dr. Kohányi Rezső

A buhusi Rabbi és a Cionizmus.

Írta: JECHIEL SCHWARTZ.

Héberből fordította: ISSÁK ARNOLD.

A zsidó nemzeti mozgalom, amelyet később a „cionizmus” jelzővel illettek, már keletkezésének legelején, közvetlenül mindjárt Herzl föllépése és „a Zsidó Állam” című művének megjelenése után: hatalmas forrongást idézett elő a zsidó nép minden rétegében, behatolt a Gettó legeldugottabb viskóiba és vérmes reményeket ébresztett mindenfelé.

Különösképp lendületet vetett a mozgalom a bázeli első kongresszus után. Sokan a megjövendőt „szétszóratásból való egybegyűjtést” vélték látni ebben a kongresszusban, melyre a világ minden sarkáról seregtettek ide a zsidó nép delegátusai. Mintha csak a proféták szavai váltak volna valóra: „és eljönnek majd akkor az eltűntek Asir országából és az eltaszítottak Micráimból” A mozgalom valóban népies, Messiási karaktert öltött. De azonban az a jelenség, hogy a mozgalom vezetőinek sorában olyanok is foglaltak helyet, akik teljesen távol állottak a vallástól és a hagyományos szellemtől, valamint a mozgalomnak szokatlan, szinte természetellenes iramban való sikeres előretörése, mély aggodalmat és bizalmatlanságot keltett a kor összes cadikjaiban. Nem csak az igazi messiási megváltásnak idő előtti tiltott, meddő kierőszakolni akarását látták a cionizmusban, hanem egyben a Hit és a Vallás sok évezredes épületének veszélyes aláaknázását is. Teljes erejükben ellene fordultak az áramlatnak és minden tekintélyüket latba véve igyekeztek visszatartani a népet ettől a szerintük káros mozgalomtól.

Akadtak azonban oly Cadikok ebben a korban, akik egészen más nézeten voltak ebben a kérdésben, közöttük mesterem, a szent Buhusi rabbi, (legyen emléke áldott). Nemcsak, hogy nem csatlakozott többi Caddik kortársainak a cionizmus ellen megindított „szent hadjáratához”, hanem, sőt ellenkezőleg, igen gyakran, egy-egy kijelentésével, burkolt formában, elárulta a mozgalom és annak követői iránt viseltetett mélyes szimpátiáját. A hozzá zárandokoló híveknek és különösképp szűkebb környezetének érthetetlennek tűnt a dolog. Hogyan? az ő rabbijuk nem osztaná a többi cadiknak a nézetét? És vajon bensőleg tényleg a cionizmus mellett lenne, amelyből egyenesen veszély háramlik a Hitre és a Vallásra! De miután látták, hogy a rabbi következetesen hallgat és sohse akar beszélni erről, úgy bizonyára szándékosan nem kíván nyíltan színt vallani ebben a kérdésben. És akkor, ki lenne hát oly vakmerő, hogy a rabbit, akarata ellenére nyilatkozatra merné kényszeríteni. Ki lenne oly bátor, hogy egyenesen feltegye neki ezt a kérdést... A hívek, akikben féktelenül égett a vágy, hogy egyszer már magától a Mestertől világos formában meghallhassák az e téren vallott nézetét türelmetlenül lesték azt a véletlen alkalmat, amely majd rabbijukat megszólaltatja. Ez a véletlen alkalom egy napon segítségükre is jött.

5666 Szukot ünnep kimenő estéjén a „havdala” előtt történt. Tolongásig töltötték meg a messze tájakról odasereglett és a hazai hívek a rabbi szobáját. A rabbi ott állott az asztalfőn, maga elé révedező komoly tekintettel. Az ünnepek tovaszálltak, az Öröm és Vigság napjai letűntek. Rövidesen beköszöntenek az esős, zord napok, a hideg és fagy, borzongató évszaka. És ilyenkor mily nagyok a szükségletei a szegény zsidó népnek... Minden szem a rabbin függött. Siri csend a szobában. Mindenki a rabbi glóriától fényes arcába merült tekintetével. Mindenki biztató, reménydöntő szavakat lesett szent ajkáról. Egyszer csak hirtelen belép a terembe egy teljesen idegen zsidó, akit most láttak itt legelőször. Egyenesen a rabbinak tart, megáll előtte és minden bevezetés nélkül elhangzik a kérdése:

— Rabbi, a cionizmus tilos-e, vagy meg van engedve a vallás szerint? A Rabbit láthatóan súlyos zavarba hozta a váratlanul lecsapó kérdés. De csakhamar túltette magát zavarán, odafordult híveihez, akik valamennyien szinte kövé dermedten álltak körül és elkezdte:

— Beszélük a szent berdicsevi caddikról, rabbi Lévi Jicchakról, hogy egyszer egy alkalommal, egy Sevuosz-ünnep reggelén késlekedni talált a sachrit ima előtt. A közönség már mind egybe volt gyűlve és várta, egyre várta a rabbi érkezését, hogy már megkezdhesék az imát. De a rabbi még mindig nem jött. Így telt el ebben a türelmetlen várakozásban egy óra, két óra... Hirtelen csak belép a zsinagógába egy ottani hirtelen felcseperedett, vagyonaival kérkedő gazdag zsidó. Amint látja, hogy az idő előreléhaladottsága ellenére még mindig nem fogtak neki az imának anélkül, hogy egy szóval is megkérdeznék ennek okát, egyenesen felmegy az előimádkozói álványhoz és elkezdí hangosan recitálni a sachritot bevezető reggeli áldó imákat. Ki tudja, milyen porul járt volna ez a szemtelen ember, ha közben be nem lép az imaházba a rabbi, aki maga is elkezdett együtt imádkozni a „minjan”-nel. Amikor vége volt az imának, a hílközség előljárói, a

templom gondnokai odamentek a rabbihoz, hogy bocsánatot kérjenek tőle és kimagyarázkodjanak, amiért nélküle kezdték el az imát. De a rabbi elébük vágott azzal, hogy kezdte nekik elmesélni, mily különös eset történt meg vele az imént, amiért is kénytelen volt késni az imáról.

— Gonosz indulatu, szörnyű vádaskodás, aminő soha, indult meg odafent, a Mennyben a zsidó nép ellen. A Sátán egész fekete démoni hadával készenlétben állott. Egy valóságos, hatalmas vasfalat emeltek akadályul közzénk és mennyei Atyánk közzé, hogy a Thóra Kinyilatkoztatásának ezen szent napján egyetlen egy imát se engedjenek felszállni az I-tenhez. Hasztalan volt az idelentieknek minden erőlködése. De hirtelen csoda történt. Belépett a zsinagógába ez a zsidó és kezdett előimádkozni. A Sátán ördögi táborával nyomban megérezte ennek az imának a lényegét, hogy ennek a zsidónak nincs más célja ezzel az imával, mint-hogy minél hamarabb annak végére jusson, hogy minél előbb haza mehessen és telerakhassa a gyomrát a felesége által a Sevuosz ünnepre készített jöizü turós lepényekkel... És az ilyen, testi vágyaktól, áhitat nélküli ima, amint tudjátok, amugy sem jut föl a Mennybe, megreked ide lent az alsó földi sférákban. Ép ennél fogva a Sátán, aki mindezzel tisztába volt ott leshelyén, nyomban alább is hagyott az iménti szigorú őrizettel... Ezt látva, én gyorsan megragadtam a nagyszerű alkalmat, tüstént elsiettem a zsinagógába és kezdtem együtt imádkozni, áhitattal, ennek a zsidónak a minjénával. Ez az áhitatos ima, — akadály hijján így aztán végre feljutott a Egek Urához és a gonosz vádaskodás megszűnt odafönt. — Ép így vagyunk a cionizmussal is, — vontam le a tanulságot a Buhusi rabbi. A megváltás egyre késik, Messiásunk, az igazságos Fejedelem még mindig nem tűnik fel a láthatáron, mert a Sátán folyton akadályokat gördít oda fönt jövelele elé, állandóan pörbeszáll a zsidó nép ellen. Az elcsüggedés még napról-napra mind jobban és jobban elhatalmaskodik a zsidó lelkeken. És ime, egyszer csak feltűntek ezek a testvéreink, cionistáknak nevezték el magukat és kezdtek foglalkozni országunk ujjaépítésének a tervével. Amely, amint tudjátok, egy nagy és szent „micve” és amely fölér a Tóra többi összes parancsaival. Igen, csak hogy ám, ezeknek a cionistáknak nem az ország hagyományos szentsége lebeg szemük előtt. Nem az a szent cél vezeti őket Erecjiszráel felépítésében, hogy ottan majd háborítatlanul kultiválhassák a Tórát és alkalmuk legyen teljesíteni azokat a parancsolatokat is, amelyek csak ott a szent földön bírnak érvénnyel. Csak materiális célok fűtik őket munkájukban. Hogy megmenekülhessenek a Galut fizikai szenvedéseitől és hogy élvezhessék majd zavartalanul országunk földi javait... Az ilyen irányú tevékenység ép olyan elbírálás alá esik, mint az imént vázolt „áhitat nélküli ima” amely semmiesetre sem jut fel a mennyekbe. De azonban még is bűn a kor Caddikjainak részéről az, ha akadályokat gördítenek ezeknek a cionistáknak a mozgalmá elé. Jóllehet ez a mozgalom profán célok jegyében született meg. Mégis mindnyájunknak szent kötelessége, hogy minden erőnkkel támogassuk ezt a mozgalmat anyagiakkal és erkölcsiekkal. Válvette együtt kell dolgoznunk a cionistákkal. Mert nekünk is meg kell ragadni ezt a fölötte szerencsés alkalmat, — amidőn a Sátán még nem figyel fel a zsidó népnek erre a magasabb célkitűzéseket nélkülöző profán mozgalomra és nem gördít akadályokat elébe... — Amint berdicsevi szent cselekedete, annak a zsidónak profán imájával kapcsolatban, munkával, imával, anyagi áldozatokkal minden csepp erőnkkel megfeszítve, azon kell iparkodnunk, hogy mielőbb elérhessük aztán a mi Erec-Jiszráelunkat. Az eszményi és szellemi Erecjiszráelt, a magasabb erkölcsi értelemben vett szent Jeruzsálemunkat. Az ilyen irányú munkálkodás az áhitat teli ima értékével bir, amely kétségtelenül föl fog jutni a mennyekbe. És az I-ten minden bizonnyal segítségünkre lesz, hogy ez a profán szellemben megindult cionista mozgalman keresztül majd végre eljuthassunk az igazi, a végleges testi és szellemi megváltáshoz.

VEGYILÉG tisztít mos vasal! férfi és női ruhákat Fehérnemű, gallérmosást is vállal

BORGOS Bazár épület Színház oldal.

Szenszki Miklós divatruház ORADEA, Sas passagó Harisnya, keztyű, fűrdődressz, fehérneműek, nyakendők, bábé cikkek, csipkék, rövidárúk legolcsóbban és nagy választékban.

Hirdessen a „Népünk”-ben

A legelőkelőbb zsidó folyóirat az egész világon elismert

MULT ÉS JÖVŐ

Szerkesztője: DR. PATAI JÓZSEF

Minden egyes szám gazdagon illusztrált gyönyörű album. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Révay-u. 14.

A legszebb !! Zománccfényű gallérok

tisztítja a

KLEIN Gőzmosóda

Szent János ucca. 4.

Tenisz nadrág már 450 Lei
Férfi öltöny már 850 Lei

nagyválaszték nyári férfi és fiú ruhákban készen és mérték után,

MENDEL

ruhaáruház
Bulevardul Regele Ferdinand 3.

Ha jól akar vásárolni kekesse fel a SELEJTESCOPOARUHAZAT ZÖLDFAU.8.
ahol szén és megbizható jó cipőket hiheretlen olcsó árban kanja!!

Uj butorizlet! Nagyvárad **Uj butorizlet**
műasztalosok
Butoráruháza

Piața Unirii (Szt. László-tér) 12. Holdas templom mellett. Teljes lakberendezések a legegyszerűbbtől a legényelmesebb izléseket is kielégítően **termelési áron** (nem kereskedelmi áron) **Óriási választék! Kedvező fizetési feltételekkel**

Megnyilt az

Apolló-mozgó

helyiségeiben a

Nagyvárad Műbutorasztalosok
Butorcsarnoka

Óriási választéka
munkáslakás, polgári és luxuslakás berendezésekben.

Eredeti termelési árak
Kedvező fizetési feltételek

Kiadja: WASSERSTROM SANDOR

Nyomtatott RUBIN TEIN VILMOS könyvnyomdájában, ORADEA, Piața Mihai Viteazul (Nagypiac-tér)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.